

lét és nemzeti nyelvünket kellett védelmeznie, voltak alkotmányos állapotunkban, midőn önkormányzati jogáért harczolt és harczol. Az egyház beléleletében a folytonos szervezkedés és fejlődés, folytonos csatározással folyt. Révész I. mindezekben a harczokban és csatározásokban magas értelmességével, tudományosságával s mindenek felett komoly lelkesültségével, tevékeny döntő befolyással részt vett. S bár a felekezetesség határáig hullámzó kalvinismusságát és önkormányzati féltékenységét álláspontunkról néha sajnálva láttuk, de mint erős meggyőződés, szilárd akarat, apostoli hit és buzgalom nyilvánulásait mindig tiszteltük; és ezt annyival inkább tettük és teszszük most is, mert — fájdalom — ily jelenségek protestans egyházaink kebelében is ritkák korunkban. Bár nyomdokain minél többen járhatnánk és járnánk!

LEVELEZÉS.

Udvarhely megye, Medesér, 1881. jan. 10.

T. Szerkesztőség!

Udvarhely megyében, a székelykereszturi járásban, Gagy és Martonos falvak közötti völgyben, egy néhány szegénysorsu unitárius család van letelepedve, kik összesen 9 családból állnak 45 lélekszámmal. Polgári állásokra nézve: földmivelők, napszámosok és pásztorok, részint sajátjokban, részint mások javaiban laknak és munkálkodnak.

Ez a kis népcsoport, a velök egy helyen letelepült, 6 családot képező, 26 lélekszámból álló, más keresztény egyházakhoz tartozó lakosokkal együtt, 1880. nov. 14-én öröm-ünnepet tartott. A kis-medeséri unitáriusok, leány-egyházzá alakulásoknak emlékéül, harang-szenteléssel kapcsolatos ünnepet ültek, ekkor levén átadva a közszolgálatnak az a szép kis harang, melyet Kolozsvárt öntöttek az Andrásowszky testvérek, a kis-medeséri unitárius leányegyháznak 1880-ban.

Alkalmi beszédet alóliirt tartott 1. Móz. 12. r. 7. 8. versekben olvasható ezen igék alapján: „Megjelenék az Ur Ábrahámnak és mondá neki: a te nemzetségednek adom e tartományt, és építe Ábrahám ott oltárt az Urnak és az ő nevét hívá segítségül.”

„Mi is oltárt építettünk ezen a helyen, melyet a vallásos buzgóság és szeretet adományozott örökségül, az „egy Istent imádó kis-medeséri egyháznak.“ Oltárunk, ez az előttünk álló csinos faalkotmány, melyet harang-állvány-nak nevezünk, s benne az oltári áldozat: szép kis harangunk. És ha Ábrahám oltárt építvén az Urnak, az ő nevét hívá segítségül: vajjon, nem az-e a mi eljárásunk is, a midőn oltárunkat harang-jelvényével átbocsátva a közszolgálatnak, ezen ünnepélyes órában szokott egyházi szertartással felszenteljük: 1) Egy Istenünk tiszteletére. 2) Az ember Jézus Krisztus tudományának terjesztésére. 3) A vallásos buzgóság és közerkölcsiség megalapítására“ stb.

Az irt felosztással tartott alkalmi beszéd után felolvastam a gyülekezet előtt elsőbben: A. siménfalvi mltgos. Jakabházy Zsigmond úr és neje mltgos. Pakot Polixena ő nagysága azt az ajándék-levelét, mely a többek között így szól: „Egyszáz □ öl területű templom-helyiséget adunk örökségül,

az egy Istent imádó kis-medeséri egyháznak . . . igérvén ezután is gyarapítását növendék kis megyénknek, lélekben és vagyonban. A mig az átadott helyen templom is épülhet, istenitiszteletek tarthatása végett átbocsátjuk ottani lakházunk egyik alkalmas szobáját“ stb. Ezt követte, a harangra és harangállványra tett adományok közlése, s az adakozók névsorának felolvasása -- a mint alább következik.)*

Alig végeztem be az adakozók névsorának felolvasását, melyet a nép lelkesedéssel hallgatott, s ime egy tisztos férfi felállván a gyülekezet közül, ezekben a szavakban tolmácsolta a nép érzelmét: „Hála egy Istenünknek, hogy ezen a helyen, hol ezelőtt 50 esztendővel apáink barmait legeltetve játszadoztunk, most Istenünk tiszteletére ünnepet tarthatunk,“ stb.

Ilyen renddel folyt ünnepszentelésünk, melyet barátságos ebéd fejezett be egyik hitrokonunk házánál.

1880. nov. 14-ike ennyiben lett megünnepelve Kismedeséren, s az a kicsiny sereg, mely büszke volt magáénak vallani ez ünnepélyt, lelkesült örömei között nyilvánítá annak nemzetségről-nemzetségre átszálló magasztos emlékezetét!

Ferenczi Áron,
unitárius pap.

Nyilatkozat.**)

A „Keresztény Magvető“ mult évi folyama negyedik füzetében szellőztetett egyházi állapotokra nézve a 6-dik füzetben közölt feleletre — miután az a közlőtteket nem czáfolja meg, se nem tagadja, hanem 30 darab idézetével jobbra és balra kering, s végül is csak a papi átkozódás erőtlenségéig törpül alá — nem tartom szükségesnek részemről a feleletést. Maradjunk Thiers esőernyője mellett, hanem az az esőernyő a közvélemény és jólelkiismeret volt.

Egy székely.

IRODALMI ÉRTESETŐ.

Kuun Géza grófnak, kitől jelen füzetünk elején egy kiválóan szép és nagybecsű vallásbölcseleti tanulmányt közlünk, folyóiratunkban többször említett nagy műve a Kún-codex megjelent a Magyar-Akadémia kiadásában e czim alatt: „Codex Cumanicus Bibliothecae ad templum Divi Marci Venetiarum. Primum ex integro edidit Prolegomenis Notis et compluribus Glossariis instruxit Comes Géza Kuun Acad. Sc. Hung. Sodalis. Budapestini. Editio Scient. Academiae Hung. 1880. (Nagy 8 r. I.—CXXXIV. 1—395. l.) E codexet Kuun gróf Velenczében találta meg hosszas keresés után 1374-ben egy velencei könyvtárban, melyet Petrarka, a híres olasz költő 1362-ben hagyott a velencei köztársaságnak. Elismeréssel kell adóznunk a nagy tanultság és a több évi lelkiismeretes munka iránt, melynek e szöveg kiadása latin nyelven magyarázatokkal, felvilágosító jegyzetekkel ellátva az eredménye. A mi a codexet magát illeti, 1303. jul. 11-

*) L. Arany könyv. Szerk.

***) E nyilatkozat közreadásával folyóiratunkban a vitát az illető ügyben befejezettnek tekintjük. Szerk.